

Lintuatlas on käynnistynyt vuoden 2023 osalta

Tekstin kirjoittaja on Suomen Lintuatlaskoordinoija
Esko Gustafsson

Nyt on jälleen tullut aika muistaa myös lisätä pesimistä koskeviin havaintoihin lintuatlaksen pesimisvarmuusindeksi. Tämän vuoksi olisin pyytänyt sinua lisäämään pesimistä koskeviin havaintoihisi linnun paikan ja lintuatlaksen pesimisvarmuusindeksin. Näin saamme havaintosi mukaan viime vuonna käynnistyneeseen Suomen neljänteen lintuatlakseen. Alla on lisätietoja atlaksesta.

Näin huhtikuun puolivälissä ovat monet lajit jo pesimäpaikoillaan. Esimerkiksi tiaiset, pöllöt, varis- ja kanalinnut soidintavat ja osin rakentavat pesiään. Käpylinnuilla voi jo olla poikaset pesässä. Atlaksen pesimisvarmuusindeksillä kuvataan missä vaiheessa pesintä on Tiiraan tallennetussa havainnossa.

Toimi näin: Atlaksen pesimisvarmuusindeksi löytyy havainnon ”Lisätietoja” kohdan oikealta puolelta. Klikkaamalla indeksiä avautuu ohjelaatikko ja sieltä voit tarkistaa mikä indeksi sopii ko. havainnolle. Indeksiä voi käyttää vain, jos on merkinnyt havaintoon myös linnun paikan.

TiiraNomadilla havaintoja kirjatessa pesimävarmuusindeksi valitaan havainnolle ”Kirjaa havainto”-lomakkeen viimeiseltä riviltä. Nomadissa ei ole pesimisvarmuusindeksille selityksiä, joten kannattaa tulostaa listaus mukaan. Se löytyy alta pdf-versiona, johon kannattaa kaikkien tutustua.

Tällä viestillä pyrimme saamaan myös sinun havaintosi mukaan Suomen neljänteen lintuatlakseen. Toivottavasti jatkossa kirjaat kaikkiin pesintään viittaaviin havaintoihin – mutta vain niihin – pesimisvarmuusindeksin. Näin saamme selville Suomen pesimälinnuston levinneisyyden 2020-luvulla.

Kysy, niin autamme mielellämme. Alla on myös ohjeita.

Xenuksen lintuatlasvastaavat:

Raimo Koskenkorva   Jouko Kärkkäinen
koskera@gmail.com tai jkkemi@gmail.com

*****

Suomen neljäs lintuatlas on menossa ja se kestää neljä vuotta 2022–2025 . Atlaksessa selvitetään Suomen pesimälinnuston levinneisyys 10 x 10 km ruuduissa. Edelliset atlakset on toteutettu vuosina 1974-79, 1986-89 ja 2006-10.

Hanketta vetävät yhdessä BirdLife ja Luonnontieteellinen keskusmuseo LUOMUS. Alla ovat kummankin nettisivut, joista saa lisätietoa:

<https://www.birdlife.fi/suojelu/seuranta/lintuatlas/>

<https://lintuatlas.fi/>

Kullakin BirdLifen jäsenyhdistyksellä on omat atlasruutunsa selvitetävänä ja yhdistyksen atlaksen vetäjänä toimivat Tero Saarinen, Esko Gustafsson ja Kim Kuntze. Valtakunnan tasolla lintuatlasta vetävät Aapo Salmela BirdLifessä ja Heidi Björklund Luomuksessa. Heihin saa tarvittaessa yhteyttä osoitteella Lintuatlas@luomus.fi

Lintuatlaksessa käytetään pesimävarmuusindeksejä 1–8 kuvaamaan pesinnän varmuutta. Pesimäaikaiset havainnot jaotellaan kullakin ruudulla pesimävarmuusindeksien perusteella epätodennäköisiin (indeksi 1), mahdollisiin (indeksit 2–3), todennäköisiin (indeksit 4–6) ja

varmoin (indeksit 7–8) pesintöihin. Lyhyt versio indekseistä löytyy alta. Kannattaa tallettaa tai printata mukaan.

https://lintuatlas.fi/wp-content/uploads/2022/03/Pesima%CC%88varmuusindeksit_4-lintuatlas.pdf

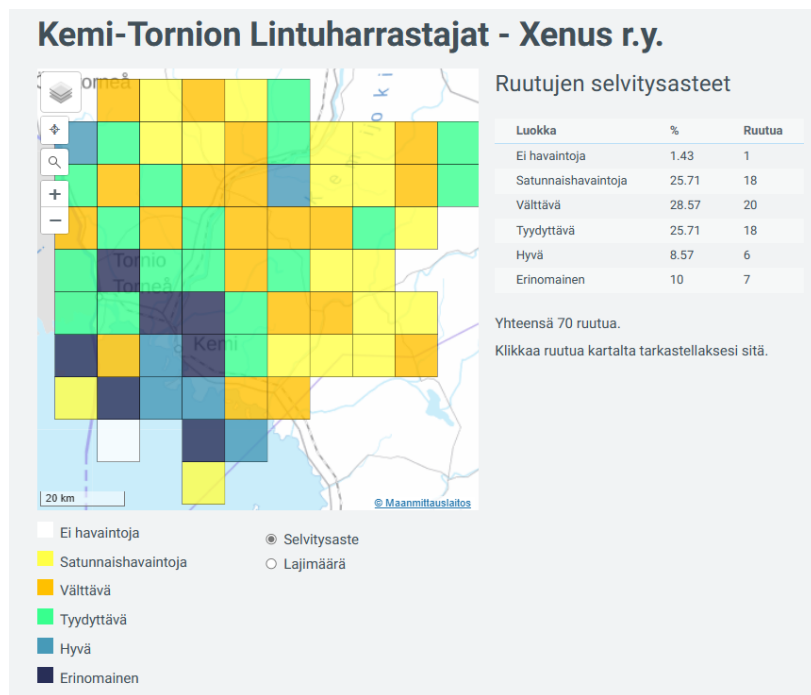
Lintuatlaksen tulospalvelu löytyy linkistä:

<https://tulokset.lintuatlas.fi/>

ja Meri-Lapin Lintutieteellisen Yhdistys Xenuksen alueen ruutujen nykytila näkyy täältä:

<https://tulokset.lintuatlas.fi/society/ML.1111>

Alla kuvakaappaus vuoden 2022 tilanteesta, tästä kuvasta ei voi klikata ruutuja auki. Käytä yo. linkkiä:

Ruutua klikkaamalla esille tulee ruudun kartta ja ruudulla havaitut lajit ja niiden havaittu pesimisvarmuusindeksi. Kartan reunojen nuolista pääsee siirtymään naapuriruutuun.

Nyt jo on tarpeellista palauttaa joidenkin lajien havaintoja atlakseen. Toki atlas kaipaa vain kunkin lajin pesimäajan havaintoja pesimäympäristössä, eikä muuttomatalla vielä olevista linnuista voi käyttää kuin indeksiä 1 (epätodennäköinen pesintä). Helpointa on jättää indeksi kokonaan pois tällaisista havainnoista. Pesimäaika alkaa jo lintujen laulusta, jolla ne valtaavat pesimäreviirin. Pellolla ruokaileva kottaraisparvi ei kuulu atlakseen, mutta samana päivänä pöntöllä laulava kottarainen on pesimähavainto ja saa indeksin 2. Sellaisten lajien levinneisyys, joiden pesintää on varmuudella vaikea selvittää, jo laulavien lintujen merkintä indeksillä 2 on tärkeää. Hyvänä esimerkkinä näistä ovat mm. yölaulajat pensassirkkalintu ja luhtakerttunen.

Helpoin tapa palauttaa yksittäisiä atlashavaintoja on kirjata havainnot Tiiraan. Niihin pitää lisätä aina linnun paikka ja pesimävarmuusindeksi, joka löytyy havaintojen palautuslomakkeen ”Lisätietoja” kohdan oikeasta reunasta. Tiiraan havaintoja yksittäin palautettaessa ei ole tarvetta tietää atlasruutujen rajoista mitään, koska ne selviävät havainnon paikkatiedoista. Salatut havainnot siirtyvät Tiirasta Luomuksen atlasiin vasta pesimäajan jälkeen. Luomuksen atlassivuulta löytyy myös erilaisia havaintojen palautusmahdollisuuksia. Siellä on mm. mahdollisuus palauttaa kunkin ruudun atlashavainnot kaikki yhdellä kertaa ilman tarkkoja paikkoja ja lukumääriä. Se sopii paremmin ns. tavallisten lajien ja isojen havaintomassojen palauttamiseen kuin Tiiran kautta.